

Overweging zondag 23 februari 2025

Jaar C, 7^e zondag door het jaar

1 Samuël 26, 2.7-9.12-13.22-23 / 1 Korintiërs 15, 15,45-49 / Lucas 6, 27-38

Vandaag gaan de lezingen over barmhartigheid. Maar niet alleen over barmhartigheid: vooral ook over eerbied en respect, voor God en voor elkaar. Niet alleen voor mensen die we aardig vinden, maar voor iedereen, zonder uitzondering.

Jezus predikt in dit evangelie van Lucas tot de mensen in de zgn. Veldrede. Jezus staat niet vanaf een berg naar ons te prediken, maar staat naast ons, kwetsbaar, samen met zijn leerlingen, te midden van iedereen die naar hem wil luisteren.

Als we terug lezen in de Bijbel in dit hoofdstuk van het Lucasevangelie, lezen we dat Jezus met tollenaars at en zei: 'Gezonde mensen hebben geen dokter nodig, maar wie ziek is wel; ik ben niet gekomen om rechtvaardigen te roepen, maar om zondaars aan te sporen een nieuw leven te beginnen.'

En dat is wat Jezus bedoelt met zijn opsomming hoe wij barmhartig moeten zijn voor elkaar. Hij wil dat we niet alleen aan onszelf te denken. Hij wil ons aansporen een nieuw leven te beginnen, aansporen goed te zijn voor elkaar. Hij wil van ons *betere* mensen maken.

Hij waarschuwt ons dat het gemakkelijk is om mensen te beminnen die we liefhebben, dat het gemakkelijk is om goed te doen aan wie goed aan ons doet. Dat is echter geen verdienste. Liefhebben is een opdracht: we moeten juist leren ook goed te doen aan mensen die we *niet* per se liefhebben.

Kunnen we dit: vriendelijk zijn, vrijgevig zijn, vergevingsgezind zijn, dankbaar en barmhartig zijn tegen *iedereen*? Ongeacht of iemand wel voldoet aan onze verwachtingen? Jezus daagt ons uit om onze verwachtingen los te laten. Immers iedereen, ook zondaars zoals Jezus hen noemt, hebben lief, willen dank, hopen dingen terug te krijgen. Zondaars zijn gewoon mensen zoals wij allemaal. En zijn we tenslotte niet allemaal mensen die tekort schieten?

We zijn gelijken en moeten ons daar in alle situaties bewust van zijn. Dáárom moeten we anderen behandelen, zoals we zelf behandeld willen worden. Kunnen we ons oordeel over mensen loslaten? Daar hebben we geduld voor nodig.

Jezus roept ons op om ruimhartig te zijn. En zo vaak zijn we het tegengestelde:

kleinhartig. Kleinhartig: bang, angstig, beschroomd, beducht op tegenreacties waar we niet mee uit de voeten kunnen. Hoe vaak handelen we niet uit angst?

Bij angst krimpen we in elkaar, sluiten we ons af, sluiten we uit. Angst leidt tot vluchten of aanvallen, tot slachtofferschap of machtsmisbruik. Angst maakt onwillig; dan willen we niet toegeven, niet tegemoet komen, niet vergeven, onze boosheid niet opzij zetten. Dan wijzen we naar een ander en kijken we niet naar onszelf.

Jezus vraagt ons hier: waar zijn we bang voor?

Hij zegt ons dat we moeten kiezen voor liefde in plaats van voor angst. Hij houdt ons voor dat we over die angst heen moeten stappen: dat geeft ruimte, voor iedereen. Dat kan door net als David uit de eerste lezing, afstand te nemen als we zinnen op wraak; door rust te nemen, geduldig te zijn en ons te beseffen dat we niet gemachtigd zijn om zelf wraak te nemen. Laten we het oordelen maar aan God over. En laten we kijken naar elkaars behoeften en niet naar elkaars tekorten.

Jezus weet dat de wereld vol leed en machtswellustelingen is. Ook wij weten dat. En we kunnen niet altijd vechten tegen onze eigen natuur die soms wraak wil. Maar Gods liefde is in ons. We zijn ertoe in staat om goed te zijn! We mogen het elke dag opnieuw proberen. Niet elkaar de maat nemen, maar elkaar een maat geven: een overvolle, overlopende maat.

We hoeven niet bang te zijn tekort te komen als we ons ervan bewust zijn dat we allemaal geliefd zijn door God. Als we de ander leven gunnen, zegt Jezus, dan zijn we allemaal kinderen van de Allerhoogste, die ook goed is voor de ondankbaren en de slechten.

Jezus vraagt ons om boven ons eigen kleinheid uit te stijgen: barmhartig te zijn, niet te oordelen, niet te veroordelen, vrij te spreken, te geven en te vergeven. Jezus vraagt ons elkaar niet uit te sluiten maar in te sluiten.

Jezus vraagt ons niet kleinhartig te zijn, maar ruimhartig te zijn.

Jezus verwijt ons niets, maar wijst ons iets: een weg ten leven, naar God en naar elkaar. Voor *die* weg moeten we telkens kiezen. Dát is liefhebben.

Dan worden we barmhartig als de Vader en maken we Gods gelaat zichtbaar in deze wereld. Dan maken we van de wereld een ruimte waarin *iedereen* zichzelf kan zijn.

Amen